

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoE/11/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817207430
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3817207430.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v exekučnej veci oprávneného: D. proti povinnému: Z., o vymoženie 992,44 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 20. októbra 2017, č.k. 15Er/1728/2017-23, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora Z.. V. H., K., D. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil poukazom na § 44 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, ods. 5, § 54 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušné ustanovenia Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že oprávnený sa návrhom spísaným do zápisnice u súdneho exekútora dňa 01.03.2017 domáhal vykonania exekúcie proti povinnému a to na základe exekučného titulu, ktorým je Rozhodcovský rozsudok N. vydaný dňa 23.08.2016, ktorý podľa vyznačenej doložky právoplatnosti a vykonateľnosti nadobudol právoplatnosť dňa 23.01.2017 a vykonateľnosť dňa 26.01.2017. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdny exekútor predložil súdu prvej inštancie dňa 12.04.2017. Súd prvej inštancie preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ich súlad resp. rozpor so zákonom a dospel k záveru, že exekučný titul - rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom, ktorý by mohol tvoriť podklad na vykonanie exekúcie. Dňa 18.08.2004 predchodca oprávneného (N.) s povinným L., na základe ktorej právny predchodca oprávneného poskytol povinnému finančné prostriedky, ktoré sa povinný zaviazal splácať. Dňa 21.07.2014 uzavrel oprávnený s povinným Dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, podľa ktorej povinný uznal čo do právneho dôvodu a výšky záväzkov voči oprávnenému a Rozhodcovskú zmluvu. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že ide o spotrebiteľskú zmluvu (s prihliadnutím na povahu účastníkov, obsah zmluvy a vopred pripravený obsah zmluvy na predtlačenom formulári) a na vzťah medzi veriteľom (oprávneným) a dlžníkom (povinným) je potrebné aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva. Preskúmaním Rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola uzavretá medzi oprávneným a povinným dňa 21.07.2014, dospel súd prvej inštancie k záveru, že predmetná rozhodcovská doložka (v rozhodcovskej zmluve) je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve. Možnosť výberu spôsobu riešenia sporu povinným je podľa názoru súdu prvej inštancie len zdanlivá, keď vo väčšine prípadov určuje spôsob riešenia prípadného sporu a v prípade rozhodcovského konania aj osobu rozhodcu oprávnený. Dohoda o uznaní záväzku ako aj samotná Rozhodcovská zmluva má charakter formulárovej zmluvy. Formulár umožnil pracovníkovi oprávneného dopísať len údaje identifikujúce dlžníka a prípadného ručiteľa, označenie čísla spisu, dátumu jej uzavretia, dátumu vyhotovenia a označenie osoby konajúcej v mene a na účet veriteľa (oprávneného). Okrem toho formulár obsahuje už len miesto na podpis dlžníka. Všetky ostatné údaje, vrátane určenia rozhodcovského súdu, sú v zmluve vopred predtlačené. Výber

z alternatív riešenia sporu spočíval na oprávnenom. Veriteľ (oprávnený) potom mohol na základe tejto rozhodcovskej zmluvy vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu, ktorého sám určil a vylúčil tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Spotrebiteľ týmto stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. Dohoda strán o tom, že medzi nimi predložia k prejednaniu a rozhodnutiu súkromným osobám alebo rozhodcovským inštitúciám, ktoré si za tým účelom zvolia, má o to väčší význam, pretože rozhodca nenachádza právo, ale tvorí (eventuálne napevno stanovuje), vyjasňuje, urovnáva záväzkový vzťah v zastúpení strán. Posudzujúc komplexnú úpravu rozhodcovskej doložky v danom prípade od jednostrannosti výberu riešenia sporu, cez jej vopred pripravené znenie a označenie rozhodcovského súdu, ktorý bude spor rozhodovať až po v nej upravené postupy, ktorými sa strany v rozhodcovskom konaní mali riadiť, považuje súd prvej inštancie za neprijateľnú podmienku. Predložený rozhodcovský rozsudok vzhľadom na absenciu právomoci rozhodcu v danej veci konať, a to s poukazom na neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul. Pre uvedený rozpor exekučného titulu a tým aj návrhu a žiadosti o udelenie poverenia nielen s Exekučným poriadkom, ale aj úniovým právom, súd prvej inštancie žiadosť zamietol v celom rozsahu.

2. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že zákon č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ďalej len "ZSRK"), značne sprísnil úpravu spotrebiteľského rozhodcovského konania, či už pri uzatváraní samotnej rozhodcovskej zmluvy, ako aj v požiadavkách na vznik a činnosť rozhodcovských súdov a konaní pred nimi. Oprávnený uviedol, že sa všetkým legislatívnym zmenám podrobil a pri uzatváraní rozhodcovskej zmluvy s povinným postupoval prísne, podľa právnymi predpismi vymedzených pravidiel, ako aj v súlade s rozhodovacou činnosťou exekučných súdov. Ďalej uviedol, že povinný rozhodcovskú doložku podpísal sám a dobrovoľne, to znamenalo, že povinný mal možnosť rozhodcovskú zmluvu odmietnuť, čím by zároveň neodmietol žiadne iné zmluvné ustanovenia, keďže sa v danej rozhodcovskej zmluve nenachádzali. Poukázal na skutočnosť, že Zmluva, na základe ktorej boli povinnému poskytnuté finančné prostriedky bola uzatvorená dňa 18.08.2004, pričom rozhodcovská zmluva bola uzatvorená dňa 21.07.2014, teda takmer po ôsmich rokoch od poskytnutia finančných prostriedkov.

V súvislosti s úvahami súdu o tom, že rozhodcovská doložka núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, oprávnený poukázal na ustanovenie § 3 ods. 6 ZSRK, v zmysle ktorého spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobmedzuje právo spotrebiteľa obrátiť sa na súd. Oprávnený uviedol, že napriek tomu, že v čase podpisu predmetnej rozhodcovskej zmluvy nebolo účinné ustanovenie § 3 ZSRK, táto bola uzatvorená na samostatnom dokumente, a bola tak obsahovo, ako aj formálne oddelená od Dohody o uznaní záväzku. Mal za to, že rozhodnutie exekučného súdu bolo arbitrárne, bez akéhokoľvek racionálneho odôvodnenia, nakoľko v predmetnom prípade bola rozhodcovská zmluva uzatvorená na samostatnom dokumente, vo veci rozhodoval spotrebiteľský rozhodcovský súd, ktorý splnil podmienky na udelenie licencie podľa ustanovení ZSRK. Z uvedených dôvodov sa oprávnený v odvolacom konaní domáhal zrušenia napadnutého uznesenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Povinný sa k odvolaniu oprávneného nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z.) (ďalej len "CSP") bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

5. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie bolo vydané na základe správneho právneho posúdenia otázky rozhodcovskej zmluvy, v kolerácii s rozhodovaním súdov v analogických prípadoch a nebol zistený žiadny právne významný dôvod na odlišný postup a rozhodnutie pri posudzovaní rozhodcovskej zmluvy v danom prípade. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s kritériami ust. § 220 CSP v spojení s ust. § 234 CSP, preto odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje v podrobnostiach na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie a zároveň považuje za potrebné dodať:

6. Súd prvej inštancie správne uviedol, že zmluvu o úvere je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. V spotrebiteľských veciach je pomerne časté, že súd môže prvý poskytnúť spotrebiteľovi z úradnej povinnosti (teda bez akejkoľvek procesnej aktivity spotrebiteľa) účinnú spravodlivú ochranu jeho práv až po podaní návrhu na exekúciu rozhodcovského rozsudku. Základnou

črtou spotrebiteľských zmlúv je totiž to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý právnym predchodcom oprávneného túto charakteristiku spĺňa.

7. Podľa § 243h ods. 1 veta prvá Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 01.04.2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31.03.2017.

8. Ustanovenie § 44 ods. 2, 3 Exekučného poriadku (v znení účinnom do 31.03.2017) ukladá exekučnému súdu pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom, a to po stránke formálnej a materiálnej, teda i to, či rozhodnutie bolo vydané orgánom oprávneným na jeho vydanie (či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi).

9. Podľa § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

10. Podľa ods. 2 cit. zák. za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

11. Podľa ods. 3 cit. zákona, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

12. V súvislosti so skúmaním podmienky v exekučnom konaní, a to (nedostatku) právomoci rozhodcovského súdu (rozhodcu), pokiaľ sa rozhodcovské konanie týka sporu zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré umožňujú účastníkovi tohto konania, aby namietal nedostatok právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy v žalobe na príslušnom všeobecnom súde (§ 40 ods. 1 písm. c/), skúmanie tejto právomoci exekučným súdom v exekučnom konaní nevyklučuje (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.01.2013 sp.zn. 6MCdo 9/2012). To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu, alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť, a teda nezáväznosť tohto exekučného titulu. V tejto súvislosti zdôraznil princíp "vigilantibus iura scripta sunt" v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností), ktorý ustupuje dôležitejšiemu princípu, a tým je ochrana práv spotrebiteľa.

13. Na podporu tohto názoru odvolací súd poukazuje tiež na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora, ktorý v rozhodnutí C-168/05 uviedol, že na rozhodcovský rozsudok v spore zo spotrebiteľskej zmluvy má súd kedykoľvek z úradnej povinnosti prihliadnuť z hľadiska jeho platnosti, resp. nulity takého rozhodcovského rozhodnutia a nie je potrebné jeho prípadné zrušenie postupom podľa vnútroštátnych predpisov.

14. Preskúmaním predmetnej rozhodcovskej zmluvy vzhľadom odvolací súd v takto ustanovenom zmluvnom dojednaní nekalú podmienku.

15. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (viď. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.01.2013, sp.zn. 6MCdo 9/2012). Nakoľko nebolo preukázané, že by boli tieto podmienky splnené, rozhodcovská zmluva sa nepovažuje za dojednanú individuálne.

16. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska.

17. Poučenie povinného o dôsledkoch uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 3 rozhodcovskej zmluvy na všeobecnom súde, sa považuje za rozvázovaciu podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy. Ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu, nie je to možné považovať za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania. V prípade poukázania na rozdiely oproti rozhodovaniu na všeobecnom súde a ponechania spotrebiteľovi za primeraných okolností možnosť sa rozhodnúť vo vzťahu k rozhodcovskej doložke to je len zostručnenie obsahu rozhodcovskej doložky v tom smere, že oprávnený povinnému uviedol, že bude rozhodovať rozhodcovský súd vybraný oprávneným, a že spor môže byť rozhodovaný aj v súdnom konaní. Uvedené tak nemá za následok, že rozhodcovská doložka bola dojednaná individuálne.

18. Exekučný titul vydaný v rozhodcovskom konaní rozhodcovským súdom, ktorý založil svoju právomoc na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul vydaný v súlade so zákonom.

19. Odvolací súd uzatvára, že súd prvej inštancie v danom prípade správne právne posúdil rozhodcovský rozsudok ako nespôsobilý exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku (v znení účinnom do 31.03.2017) a správne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol (§ 44 ods. 2, 3 Exekučného poriadku).

20. Na základe uvedených skutočností odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).